

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 175/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej spoločnosťou Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s. r. o., Trhová 992/1, Zvolen, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Dáša Brázdilová, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 CdoGp 2/2021 z 29. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. januára 2022 domáha vyslovenia porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a zároveň žiada priznať jej náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania v právnej veci navrhovateľa, jej maloletého syna [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletý“), o zapretie otcovstva vedeného Okresným súdom Zvolen (ďalej len „okresný súd“), ktorý rozsudkom č. k. 18 Pc 7/2020-178 z 20. októbra 2020 (v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 18 Pc 7/2020-268 z 21. apríla 2021) určil, že [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], nie je otcom maloletého a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní o odvolaní otca maloletého rozsudkom č. k. 14 CoP 16/2021-280 z 8. júna 2021, právoplatným

24. júna 2021, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti predmetnému rozsudku okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom a v spojení s rozsudkom krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) 28. septembra 2021 dovolanie, v rámci ktorého navrhol odloženie právoplatnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu s týmto odôvodnením: *„Vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa spočívajúce v možných negatívnych dôsledkoch na psychickú stabilitu dieťaťa v dôsledku rozhodnutia, že Samuel nemá otca, čo môže byť vo veku jeho siedmich rokov mimoriadne zraňujúce, preto... navrhujem odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.“*

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením postupom podľa § 444 ods. 2 Civilného sporového poriadku odložil právoplatnosť rozsudku krajského súdu č. k. 14 CoP 16/2021-280 z 8. júna 2021 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní a v odôvodnení v podstatnom uviedol:

„Dovolací súd dôvody uvedené dovolateľom považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa, preto predmetnému procesnému návrhu vyhovel a odložil právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní generálneho prokurátora SR.“

5. Ústavný súd v súčinnosti s najvyšším súdom zistil, že v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 CdoGp 2/2021 bolo 24. februára 2022 dovolanie generálneho prokurátora odmietnuté. Predmetné uznesenie najvyššieho súdu predložila sťažovateľka podaním z 29. marca 2022, v ktorom uviedla, že odmietnutie dovolania len potvrdzuje opodstatnenosť podania ústavnej sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu o odložení právoplatnosti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) najvyšší súd bez akéhokoľvek náležitého odôvodnenia vyhovel návrhu generálneho prokurátora, a to počas plynutia 20-dňovej lehoty na vyjadrenie sa k dovolaniu generálneho prokurátora, čím došlo k odopretiu možnosti sa k návrhu vyjadriť a k porušeniu princípu rovnosti pred súdom a kontradiktórnosti konania,

b) najvyšší súd porušil nielen sťažovateľkine práva, ale aj práva maloletého dieťaťa, a to z dôvodu, ktorý je absolútne v rozpore so skutkovým stavom zisteným okresným súdom a ktorý nezodpovedá skutočnosti a stavu, aký nastal po právoplatnom skončení veci na krajskom súde, keď došlo k zmene priezviska maloletého zo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a taktiež k zápisu biologického otca [REDAKOVANÉ] do rodného listu maloletého na základe súhlasného vyhlásenia rodičov,

c) napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zasahuje do právnej istoty v postavení maloletého, je nedostatočne odôvodnené a v extrémnom nesúlade so skutkovými zisteniami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie základných práv označených v bode 1 tohto uznesenia rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým odložil právoplatnosť rozsudku

krajského súdu vo veci zapretia otcovstva, a to z dôvodu nerešpektovania zásad kontradiktórnosti a rovnosti v konaní a pre nedostatok dôvodov napadnutého uznesenia.

8. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

10. Posudzujúc predmetnú ústavnú sťažnosť, ústavný súd v prvom rade vzal na zreteľ predbežnú, procesnú a dočasnú povahu napadnutého rozhodnutia. Sťažovateľka napáda uznesenie o odložení právoplatnosti dovolacím súdom preskúmaného rozhodnutia druhej inštancie po dobu trvania dovolacieho konania. V súvislosti s tým je potrebné zdôrazniť, že zásada kontradiktórnosti je v takomto prípade značne oslabená, pretože ustupuje potrebe skorej, operatívnej a dočasnej úpravy právnych pomerov. Z procesnoprávnej úpravy civilného sporového konania povinnosť súdu oboznámiť protistranu s návrhom na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia nevyplýva, preto jeho neoboznámenie nemožno najvyššiemu súdu vytýkať (obdobne II. ÚS 520/2021).

11. Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia, ústavný súd hodnotí, že toto nevykazuje nedostatky, na ktoré sťažovateľka poukazuje, keďže je z neho zrejmé, ktoré konkrétne dôvody považoval najvyšší súd za hodné osobitného zreteľa. Po oboznámení sa s obsahom dovolania generálneho prokurátora, ktorého súčasťou je aj návrh na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku, ako aj obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (konkrétne body 3 a 6) možno konštatovať, že uvádzané dôvody sú objektívne spôsobilé odôvodniť odklad právoplatnosti rozsudku súdu druhej inštancie.

12. Ústavný súd konštatuje, že argumentácia najvyššieho súdu, aj keď je značne strohá, je akceptovateľná a nemožno ju označiť za ústavne neudržateľnú.

13. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú

možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05 a IV. ÚS 288/05). Ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu (opatreniu alebo inému zásahu) orgánu verejnej moci, považuje ju ústavný súd spravidla za zjavne neopodstatnenú, ak napadnuté rozhodnutie (opatrenie, zásah) nie je vzhľadom na svoju povahu, namietaným vadám konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, spôsobilé porušiť základné práva a slobody sťažovateľa, t. j. keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia.

14. Vzhľadom na dočasný a predbežný charakter napadnutého procesného rozhodnutia, s ohľadom aj na skončenie predmetného dovolacieho konania v čase rozhodovania ústavného súdu, ako aj na ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená, a preto ju na neverejnom zasadnutí senátu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Keďže bola sťažnosť sťažovateľky odmietnutá ako celok, bolo bez významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi, ktoré sú viazané na vyslovenie porušenia práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu